

نام و نام خانوادگی:	سال تحصیلی:	امتحانات نیمسال اول دی ماه
پایه: نهم	شماره ی کلاس:	مدت امتحان: ۴۵ دقیقه
نام امتحان: ادبیات فارسی	تاریخ امتحان:	طراح: علیرضا عبدالمهی
		تعداد صفحه: ۲ صفحه
شفاهی	عدد:	امضا:
	حروف:	جمع کل
	عدد:	حروف
	حروف:	تاریخ:

پسران اول نام خدا را بر زبان جاری نما و سپس با لبخند شروع کن

۱	معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. (الف) <u>تا چند منزوی</u> در کنج خلوتی () (ب) همه عجایب <u>صنع</u> حق تعالی است () (ج) از یک <u>آبشخور</u> مایه ور و سیراب می شوند () (د) نه همه <u>مستمعی</u> فهم کند این اسرار () (ه) آفرینش همه تنبیه <u>خداوند</u> دل است () (و) <u>کنام</u> بلنگان و شیران شود () (ز) <u>متاع</u> جوانی به بازار نیست () (ح) به چنین پاسخی <u>اعتنا</u> نکردم ()	۲
۲	مفهوم ابیات و عبارات داده شده را به نثر ساده و روان امروزی بنویسید. (الف) در محاوراتی که به حضور او میان دو کس رود خوض ننماید و اگر از او پوشیده دارند استراق سمع نکند (ب) مهتری گر به کام شیر در است شو خطر کن ز کام شیر بجوی (ج) پای چو در راه نهاد آن پسر پویه همی کرد و در آمد به سر	۳
۳	در عبارت «جهد کن که اگر چه اصیل و گوهری باشی <u>گوهر تن</u> نیز داری» منظور از <u>گوهر تن</u> چیست؟	۰/۵
۴	در عبارت «میان بندگی را <u>بایدت بست</u> » کدام گزینه معنای کنایی «میان بستن» را می رساند؟ (الف) پادر میانی کردن □ (ب) آماده و مهیا شدن □ (ج) میانه روی کردن □ (د) بنده ی خوبی بودن □	۰/۵
۵	منظور از عبارت «هر یکی را آن چه به کار باید، داد» چیست؟	۰/۵
۶	نوع رابطه ی معنایی هر دسته از واژه ها را بنویسید. (الف) عظمت و شکوه () (ب) قعر و اوج ()	۰/۵
۷	در کدام گزینه نقش دستوری واژه ی «تو» متفاوت است؟ (الف) <u>مار بد تنها تو را بر جان زند</u> □ (ب) <u>تو را تا در آینه زنگار نیست</u> □ (ج) <u>تو را فرموده است تا در آن نظر کنی</u> □ (د) <u>چون تو را نوح است کشتیان ز توفان غم مخور</u> □	۰/۵
۸	در بیت «تا کی آخر چو بنفشه سر غفلت در پیش / حیف باشد که تو در خوابی و نرگس بیدار» چهار آرایه ی ادبی متفاوت با ذکر دلیل بیاورد. (۱).....(۲).....(۳).....(۴).....	۱
۹	بیت «غواص اگر اندیشه کند کام نهنگ / هر گز نکند در گر انمایه به چنگ» با کدام بیت تناسب معنایی بیش تری دارد؟ (الف) ای دل از سیل فنا بنیاد هستی بر کند / چون تو را نوح است کشتیان ز توفان غم مخور □ (ب) در بیابان گر به شوق کعبه خواهی زد قدم / سرزنش ها گر کند خار مغیلان غم مخور □ (ج) گر چه منزل بس خطر ناک است و مقصد بس بعید / هیچ راهی نیست کان را نیست پایان غم مخور □ (د) ای دل غم دیده حالت به شود دل بد مکن / وین سر شوریده باز آید به سامان غم مخور □	۰/۵

۱۰	مفرد واژه ی «مصائب».....و جمع واژه ی «غنی»..... است.	۰/۵
۱۱	همه ی واژه ها در کدام گزینه هم خانواده <u>نیستند</u> ؟ (الف) مفقود،فقدان ،فقید □ (ب) غنایم، غنیمت ،مغتنم □ (ج) حجت، حاجت، محتاج □ (د) مشابهت، اشتباه، تشبیه □	۰/۵
۱۲	کدام گزینه پرسش انکاری <u>نیست</u> ؟ (الف) که تواند که دهد میوه ی الوان از چوب؟ □ (ب) چو بفروختی از که خواهی خرید؟ □ (ج) چه جای این حرص وهوس باطل است؟ □ (د) در پيله تا به کی بر خويشتن تنی؟ □	۰/۵
۱۳	ویژگی های مشترک آینه و دوست واقعی را بیان کنید.(دو مورد)	۰/۵
۱۴	در بیت زیر نقش دستوری دو واژه ی « آینه » به ترتیب در کدام گزینه درست ذکر شده است؟ آینه چون نقش تو بنمود راست خود شکن آینه شکستن خطاست (الف) مسند، نهاد □ (ب) نهاد ،مضاف الیه □ (ج) نهاد،نهاد □ (د) نهاد ،مسند □	۰/۵
۱۵	فعل کدام گزینه اسنادی <u>نیست</u> ؟ (الف) تا چند منزوی در کنج خلوتی □ (ب) اقوام روزگار به اخلاق زنده اند □ (ج) متاع جوانی به بازار نیست □ (د) جستند از این قفس گشتند دیدنی □	۰/۵
۱۶	کدام کتاب به شیوه ی کلیله و دمنه و مشتمل بر داستان و تمثیل نوشته شده است؟ (الف) مرزبان نامه □ (ب) مخزن الاسرار □ (ج) گلستان □ (د) قابوس نامه □	۰/۵
۱۷	کتاب چهار مقاله ی نظامی عروسی در مورد چهار علم «نویسندگی ، شاعری ، و» نوشته شده است؟	۰/۵
۱۸	هر بیت یا عبارت با کدام آیه یا حدیث ارتباط معنایی دارد؟ (الف) دشمن دانا که غم جان بود / بهتر از آن دوست که نادان بود (ب) ای دل غم دیده حالت به شود دل بد مکن وین سر شوریده باز آید به سامان غم مخور (ج) نعمتت بار خدایا ز عدد بیرن است شکر انعام تو هرگز نکند شکر گزار (د) همه کار ایام درس است و پند / دریغا که شاگرد هوشیار نیست	۱
۱۹	از هر مصدر موارد خواسته شده را بسازید. (الف) از « شنیدن » اول شخص مفرد مضارع التزامی () (ب) از « زیستن » بن مضارع () (ج) از « گریختن » سوم شخص جمع مضارع جاری () (د) از « ویختن » دوم شخص مفرد مضارع اخباری ()	۱
۲۰	طرف مقابل هر مصراع را کامل کنید. سعدیا راست روان گوی سعادت بردند که خودپسندی و پندار نیست عاقبت اندیش ترین کودکی تا بود وردت دعا و درس قرآن غم مخور	۲
۲۱	روخوانی	۳